

I. Välispoliitilisi vaatlusi 1932.

Kirjutanud H. Tammer.

1932. aastat nimetatakse sageli maailmasõja tagajärgede likvideerimise aastaks. See on aga õige ainult teatud ulatuses. Osa maailmasõja koormavat pärandust suudeti kuidagi kõrvaldada päevakorralt — mitte lõplikult likvideerida, kuid teisalt kerkis esile samal ajal uusi raskusi, mille päritolu nii või teisiti on seotud maailmasõjaga. Need jäävad koos päevakorralt tõrjutuga ikkagi lasuma musta ähvardava murepilvena kannatustes viskleva inimkonna kohale.

Tänapäeva suuremad rahvusvahelised probleemid on kõik tihedalt seotud üksteisega. Rahvusvaheline julgeolek — rahvaste vabaduse, sotsiaalse ja majandusliku arengu alus — on lahutamatult seotud relvastusküsimustega; relvastuskoorem, iseloomult ebaproduktiivne tegur, kisub kõikjal lõviosa rahvuskapitalist enda alla, jättes selle surnult lamama või, mis veel halvem, ähvardades relvade olemasoluga kutsuda esile uusi verevalamisi. Relvastuskulud sunnivad riike suurendama järjest otseseid ja kaudseid makse, kruvima kodumaa saaduste hindu. Et kaitsta kodumaa tööstust välismaalt pealesuruva odavama kauba vastu, ollakse sunnitud kõrgendama tollimüüre, pidurdama vabakaubandust ja loomulike majandussuhete arenemist. Samad relvastuskulud takistavad rahvusvaheliste võlakohustuste õiendamist